

Miten opettajankoulutus opettaa erilaisten oppimisympäristöjen käyttöön?

VILLA ELFVIK 17.11.2011

HANNELE CANTELL

AINEENOPETTAJAN KOULUTUKSEN JOHTAJA

DOSENTTI

OKL, HY

Oppimisympäristö

1. Fyysiset ja tekniset puitteet oppimiselle

- fyysisiä elementtejä: koulurakennus, koululuokka välineineen, ulkotila, maasto, luonto- ja ympäristökoulut, museot...
- teknisiä elementtejä: esim. liitutaulu, tietokoneet, verkkopohjaiset oppimisalustat...

Oppimisympäristö

2. Sosiaaliset ja kulttuuriset puitteet oppimiselle

- sosiaalisia elementtejä: luokkatoverit, opettajat, vanhemmat, kaverit
- kulttuurisia elementtejä: koulun vakiintuneet toimintatavat

Oppimisympäristö

3. Oppija itse: henkilökohtaiset lähtökohdat oppimiselle

- kognitiivisia elementtejä: omat tiedot ja taidot
- affektiivisia elementtejä: motivaatio, tavoitteet, vireys, tunnetila

ESIMERKKEJÄ OPPIMISYMPÄRISTÖJEN OPETUKSESTA OKL:SSA (BIO-MAANT)

- Harjoittelukoulut ja muut harjoittelupaikat
- Ulko-oppimisympäristöt
- Yhteistyökumppanit
 - Luonto- ja ympäristökoulut
 - Tiedekeskus
 - Museot
 - Järjestöt
 - Vanhainkodit
 - Kirjastot jne...
- Verkkoympäristöt

LTO: Lapsen oikeus metsään

- Ympäristö- ja luontokasvatus (ent. luonnontieteellinen orientaatio); pakollinen kaikille opiskelijoille
- Yhdessä Hgin sosiaaliviraston päivähoitoyksikön ja Hgin kaupungin ympäristökeskuksen kanssa
- Tutustumistahot: Gardenia, Harakka, Kierrätyskeskus
- Opiskelijoiden työ: ympäristökasvatuskokeilut päiväkodeissa

LTO/LO: Luonnontieteiden ja matematiikan integraatio

- Esi- ja alkuopetuksen sivuaine, valinnainen
- Metsäretkeily ja integroivat tehtävät
- Tutustumistahot: Heureka, Luonnontieteellinen keskusmuseo: Eläinmuseo, Kasvitieteellinen puutarha
- Opiskelijoiden työ: sovellukset esiopetusryhmissä päiväkodeissa

LO-kp: Kulttuuri-identiteetti ja osallistuva kansalaisuus

- Pakollinen integroiva ilmiö-opintokokonaisuus lo-kasvatuspsykologian opiskelijoille
- Mukana näkökulmat: historia ja yhteiskuntaoppi, maantiede, katsomusaineet, mediakasvatus, taito- ja taideaineet
- Teoriaa... ja käytäntöä: opiskelijat suunnittelevat ja toteuttavat aiheeseen liittyvän toimintapäivän Kontulan peruskoulun 1-4-luokilla
- Toteutuksessa oltava mukana alueen sidosryhmät, mm. kirjasto, vanhainkodit...

Lapset kuvaavat Kontulan paikkoja

Valokuvanäyttely kirjastoon

Kontulan lähivanhainkodin väkeä koulussa

Yhteisten kokemusten ja ystävyyyden verkko

LO: Maantieteen peruskurssi

- Pakollinen kaikille lo-opiskelijoille
- Kahden päivän ajan toimintaa Heurekassa > bio-maant-fy-kem. integroivia tehtäviä
- Syksen ja Vihreän lipun esittely
- Maailma koulussa: Globaalikasvatuksen seminaari- ja työpajapäivä

OKL:N KAIKKI KOULUTUKSET: Globaalikasvatuksen seminaari- ja työpajapäivä

- Luentoja ja työpajoja; tänä vuonna teemana ”Miten lapset ja nuoret kohtaavat globaalit kriisit?”
- Mukana: Amnesty International, Ihmisoikeudet.net, Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepa ry, Plan Suomi Säätiö, Rauhankasvatusinstituutti, Eettisen kaupan puolesta Eetti ry, Seta ry, Suomen Punainen Risti, Suomen Rauhanliitto, Suomen Unicef, Suomen YK-liitto, Suomen Ympäristökasvatuksen Seura, Taksvärkki ry sekä WWF.

AO: Soveltava harjoittelu

- Hankitun pedagogisen taidon soveltaminen siten, että harjoitellaan ohjatusti pedagogista osaamista; esim. materiaalintuotanto, uusien toimintamuotojen kehittäminen
- Opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa harjoittelu koulun lisäksi esim. luonto- ja ympäristökouluissa, museoissa, järjestöissä, kustantamoissa

Kaikki koulutukset: Harjoittelut

- Harjoittelu itsessään on toimimista monimuotoisessa oppimisympäristössä
- Harjoittelun kehittäminen siten, että siihen sidotaan yhä paremmin erilaisten oppimisympäristöjen käyttö
- Esim. ao-koulutuksen syventävässä harjoittelussa yhtenä osana ”monikulttuurisuuden liittyvä yhteistyöprojekti”

Verkko-oppimisympäristöt ja muut tukiresurssit

- LUMA-keskus
- GeOPiIste (geotieteiden ja maantieteen laitos)
- BioPOP (bio- ja ympäristötieteen laitos)

- PaikkaOppi ja muut paikkatiedon oppimisympäristöt

- Mm. Heureka Liikkeellä –hanke
(opinnäytetutkimus, AO-koulutus)

Kehitettävää

- Tutkintovaatimukset ovat täynnä, mutta kurssikohtaisia mahdollisuuksia on
- Ympäristökasvatuksen sivuainetta ei enää ole
 - HENVI; Ympäristöalan monitieteinen sivuainekokonaisuus
- ”Yhteistyökumppaneiden ylitarjonta”
- Yhteistyö riippuu (liian) paljon opettajista ja kontakteista
 - Sirpa Tani, Hannele Cantell, Pirjo Hellemaa (maantiede, ympäristökasvatus, AO-LO)
 - Liisa Suomela (ympäristöasiat, LTO-LO)
 - Mauri Åhlberg, Anna Uitto, Arja Kaasinen (biologia, kestävä kehitys, AO-LO)
- HUOM! Harjoittelukoulujen opettajat
- World Design Capital 2012: ELE – Oppimisen uudet tilat opettajankoulutuksessa